GÜNAYDIN
usturа 31
LES CLARENCE
Berber usturayı
alarak eline,
Dört nal girdi
seçim sath-ı mâiline!
-Berber Nâil, sana mâil-

ANLAT DERDİNİ MARKO PAŞA'YA!

TİRE'den bir bayan okurumuz yazıyor:

"Paşam, genellikle yerli filmlerimizi beğeniyorum. Burda bazı arkadaşlarımsa Türk filmciliğinin Avrupa, Amerika filmciliğinden çok geri olduğunu söylüyorlar. Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

MARKOPAŞA: Yerli filmciliğimizin Amerika ve Avrupa filmciliğinden çok farklı olduğunu sanmıyorum. Bakınız bir örnek vereyim. Cannes Festivallerinde, film yıldızları reklâm olsun diye çırılçıplak soyunarak gezerler, yüzerler, resim çektirirler.. Bizde de film festivalleri başladı. Antalya'daki film festivalinde bir kadın yıldız soyunmuş. Sütyenini de çıkarmış, yalnız bikinisinin külotunu çıkarmamış ve böylece gazeteler için resimler çektirip denize girmiş. Görülüyor ki Avrupalılarla bizimkiler arasında bir bikini donluk küçücük fark kaldı. Gösterecek malı olan yiğit yıldızlar ortaya koymak için donu da fora ettiler mi, Avrupa filmciliğine yetiştik, demektir.

"Hani sen dans etmekten yorulduğunu söylemiştin!"

■

KARABÜK'ten H. Y. Usta soruyor:

Arkadaşlarla, son Türkiye-Almanya işbirliğini tartışıyorduk. Kimi arkadaşlar, "Bu ekonomik işbirliğidir" dedi. Bir arkadaş da," Bu işbirliği ekonomik değil, bir komik işbirliğidir" dedi. Acaba hangisi haklı?

MARKOPAŞA - Bize göre bu işbirliği, ne ekonomiktir, ne de komiktir. Birinci Dünya Savaşından önce de, eski dostumuz ve eski silâh arkadaşımız Almanlarla bir işbirliğimiz vardı ki, Osmanlı İmparatorluğunun yıkılmasıyla sonuçlanmıştı... Kumarda "Yenilen doymaz" diye bir söz vardır. Onun için bu yeni Türk-Alman işbirliğinin acısı perde kapanırken anlaşılacağından, ne ekonomiktir, ne de komiktir, düpedüz dramatiktir.

■

İZMİT'ten Bn. N. S. soruyor:

"Sayın Markopaşa'm,

Ben ve babam daha dünyaya gelmediğimiz günlerden beri, siz insanların dertlerini dinlersiniz. Peki ama siz derdinizi kime anlatıyorsunuz?"

MARKOPAŞA: Külahıma!

■

CAĞALOĞLU'ndan Bay Suat B. yazıyor:

"Sayın Markopaşa Hazretleri,

Yüzbin liraya şiddetle ihtiyacım var. Denedim, çalışmakla olmuyor.. Hırsızlık da yapamam. Zengin bir dul

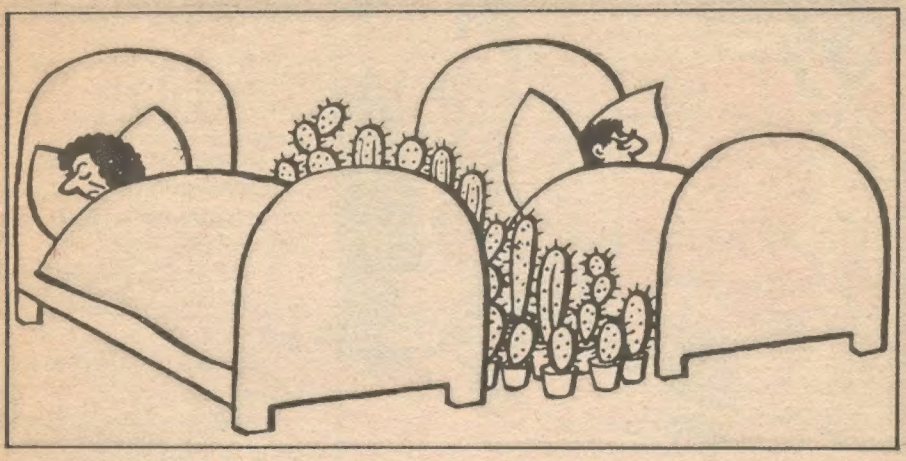

arıyorum, onu da bulamıyorum. Bana bir yol gösterir misiniz?"

MARKOPAŞA- Niçin yasa dışı yollarla zengin olmayı düşünmüyorsanız? Meşru yollardan Allah ayırmasın. Çünkü hiç bir hırsız, meşru yollardan çalanlar kadar kazanamaz. Çalışıp da kazanılmaz, ancak çalıştırılıp kazanılır. Haydi bakalım, kanunlar yardımcınız olsun.

■

Adana'dan bir işçi okurumuz yazıyor:

"Paşam,

Demokrasiyi, herkes bitürlü tanımlıyor. Arkadaşlar arasında da demokrasinin tanımında bir anlaşmaya varamadık. Sizce demokrasi nedir?

MARKOPAŞA:

Siz, kimin evini soruyorsunuz ?. Bizdeki biçimsel demokrasiyi mi? Öyleyse demokrasi, bitakım lâf ebelerinin meselâ, pencereleri açalım mı, açmıyalım mı diye aralarında tartışıp, sonunda bütün pencerelerin camlarını kırmalarına-denir

■

TAHTAKALE'den Bay Vital Zarko yazıyor.

"Anlat derdini Markopaşa." Sütunu yazarına mektup yazmak istedim. Ama ne kadar aradımsa bulamadım. Günaydın gazetesine kaç kez telefon ettim. Hiç kimse bu adresi bilmiyor. Bana yardım edeceğinizi umuyorum. Zarfın içine posta pulu da koydum. Markopaşa'nın adresini bekliyorum.

MARKOPAŞA:

Sayın Vitali Zarko,

Ustura'nın ilk sayısında Markopaşa'nın kimliğini anlatmıştık. Markopaşa Hazretleri şimdi Tahtalıköyün muhtarıdır. Tahtalıköy'e posta işlemediği için, Markopaşa'ya, mektup gönderilemez. Bizim aracılığımızla mektup göndermek istiyorsanız, size ve bütün okurlarımıza adresi bildiriyoruz:

Günaydın Gazetesi
(Marko Paşa) P. K. 99 -İSTANBUL

■

Kartal'dan bir okurumuz yazıyor

"Efendim, bizler, yıllardır susuzluktan perişanız ..!"

MARKOPAŞA

Mektubunuzun arkasını okumadım. Çünkü seçimde kime oy verdinizse ona göndermeniz gereken mektubu yanlışlıkla bana göndermişsiniz. İnşallah, beş-on yıla kadar susuzluğa alışır, bu dertten kurtulursunuz.

"Eferüm oğlum Memet,
Sen bu yolda devam et! "

-Yalnız gelince öğretmenimle uzun uzun konuşuyorsun..Annemle olunca selâm bile vermiyorsun..Ayıp be!..

İKİNCİSİ

Tımarhaneyi ikinci kez gezmekte olan adam, koğuşlardan birinde bir akıl hastasının durmadan,

-Ben Hitler'im! dediğini duyunca yanına gitti,

-Geçen gelişimden sizi hatırlıyorum, dedi o zaman Napolyon olduğunuzu söylüyordunuz.

Deli,

-Haklısınız, dedi, o ilk karım zamanındaydı, bu ikincisinden...

★

KUMARBAZIN OĞLU

Kumarbazın bir sürü çocuğu vardı, hiç birini de okula göndermiyordu. Öğretmen, adama çıkıştı:

-Bütün paranı kumara vereceğine çocuklarını okut! Hadi şimdi, git de çocuklarının en büyüğünü okula gönder.

Çocuk gelince, öğretmen sordu:

-Saymasını biliyor musun?

-Evet..Bir, iki, üç...

Ona kadar sayan çocuk susunca öğretmen,

-Neye sustun? Devam etsene!

Oğlan devam etti:

-Oğlan, kız, papaz, bey...

★

YALANCININ BİRİSİN

Erkek öfkeyle bağırdı:

-Yalancının birisin!

Kadın soğukkanlılıkla,

-Doğru, dedi, ama bir kadının görevi, arada sırada kocasının iyiliğinden söz etmektir.

★

ÖĞÜT

Dilenci genç ve sağlamdı ama, elini açtığı için acıyan adam yirmi beş kuruş verip,

-Az ama kusura bakma, benim de param az.. dedi.

Dilenci söylenmeye başladı:

-Çalış da para kazan çalış da para kazan...

★

HAYVANLAR

İki genç yeni evlenmişlerdi, ama evde işler pek yolunda gitmiyordu. Hırıltı gürültü derken iş, çanak çömlek fırlatmaya kadar varmıştı.. Hele bir gün kadın, kocasının yüzünü gözünü tırmalayınca, adam dayanamamış ve kadını bir güzel pataklamıştı.

Kadın ağlaya ağlaya karakola gitti, az sonra da koca yakalanıp getirildi. Koca, tırmık izlerini göstererek karısını niçin dövdüğünü anlattı. Ara bulmak isteyen komiser,

-Canım, dedi, tırmalıyor diye bir kediyi döğmek mi gerekir?

Koca itiraz etti:

-Yanılıyorsunuz komiser bey, benim döğdüğüm bir kedi değil ki... Bir inek, inek...

LÂF LÂFI AÇAR

Amerika'da vergi adaleti diye bir şey yoktur: Vergisini doğru hesaplıyanlar düşkünlerevine, yanlış hesaplıyanlar cezaevine düşer.

•

Erkeklerle oğlan çocukları arasındaki tek fark oyuncaklarının fiyatıdır

•

Muallim Naci, insanı şöyle tanımlamış:

"İnsan, bilmediği şeyleri de biliyor sanan bir yaratıktır."

•

Sıkı ayakkabılar aslında dünyanın en büyük nimetlerinden biridir, ayağınızda oldukları sürece tüm dertlerinizi unutursunuz.

•

Zeki bir adam bir kadına, onu çok iyi anladığını söyler, aptal olan ise bunu ispat etmeye kalkışır.

•

Her bir Amerikalının birer hipopotamı yoksa, bunun nedeni, bu hayvanların taksitle satılmamasıdır.

•

Aziz Nesin, Türkiye'nin çok iyi şairleri olmasını şöyle açıklıyor:

"Şairleri en bol olan ülkede bile ancak üç kişiden biri şairdir... Oysa Türkiye'de mutlaka üç kişiden beşi şairdir!"

•

Kötümser, bir iyimserle bir arada yaşamak zorunda bırakıldığı için böyle olmuş bir zavallıdır. İyimser için de aynı şeyi düşünebilirsiniz.

•

Bir kadının konuşması monolog, iki kadının konuşması katalogdur.

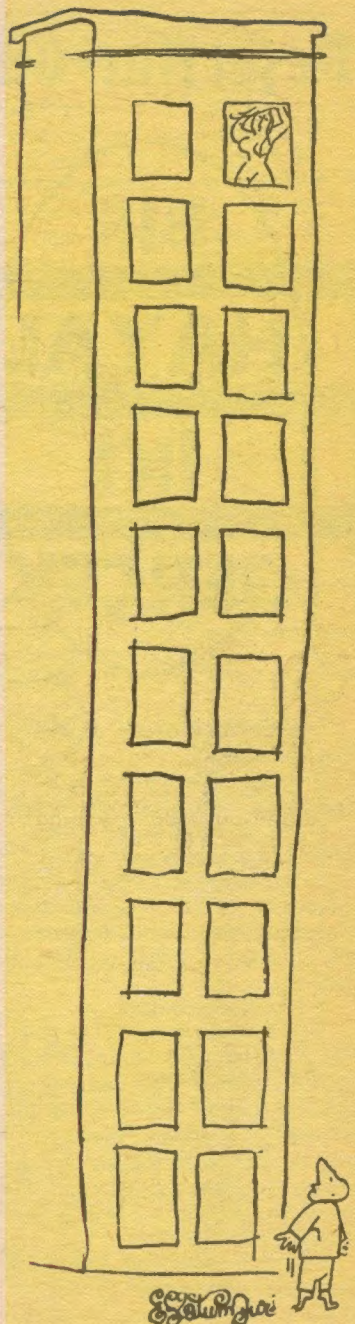

Reşat Nuri Güntekinden bir hikâye

-Evlenmek üzere olduğunu işittim Lemi...

-Evet, on beş güne kadar akıllı uslu bir ev efendisi oluyorum.

-Ev efendisi belki. Fakat senin uslanmana aklım ermez.

-Yanılıyorsun azizim... Yaşım kırka yaklaşıyor. Yaramazlıktan çapkınlıktan yoruldum. Vücudum iyiden iyiye yıprandı. Artık sükûna ihtiyacım var.

-Kimi alıyorsun?

-Tanımazsın... Biraz geçkin bir kız... Melek gibi sâkin, sade, temiz, müşfik, çalışkan bir mahlûk... Büyük kardeşiyle beraber Beykoz'da oturuyor... Çiftliğe benzeyen koca-man bir bahçenin içinde şairane manzaralı bir eski evleri var... Orada inzivaya çekilmek, artık başımı dinlemek niyetindeyim.

-Bence böyle bir kızla evlendiğine hata ediyorsun. Sana şen, şık, oynak, cazibeli bir kadın lâzımdı...

-Aman azizim, böylelerinden pek iğrendim. Sen söylerken midem bulanıyor... Dedim ya, ben artık yıprandım... Sükûna, samimiyete ihtiyacım var... Karım gayet güzel yemek pişiriyormuş... Lokantalarda, bilmem nerelerde türlü müzahrefat yemekten harap olan midem, artık düzelecek... Senede ancak bir iki kere İstanbul'a iniyormuş. Gezme, tuvalet, misafirlik, tiyatro, sinema nedir bilmiyormuş... Binaenaleyh kapımızı âleme kapıyacağız... Çocuk bakmakta pek mahareti varmış. Kardeşinin çocuklarını o büyütmüş. Şu halde yarım düzine çocuk yetiştirmeye gayret edeceğim... Hasılı büsbütün yeni bir hayat azizim... Ayak üstünde hastalık geçiren bir biçare rahat, sıcak bir yatak ihtiyacını nasıl kemiklerinde duyarsa, ben de bu sâkin hayata kavuşmak ihtiyacını öyle hissediyorum.

•

-On beş güne kadar nikâhınız oluyor diye işittim, pek sevindim kardeşim.

-Teşekkür ederim Besimeciğim.

-Allah bahtiyar etsin... Yalnız, bir cihet beni bir parça düşündürüyor. Lemi beye malûmatlı, güzel ahlâklı, kibar bir adam diyorlar. Fakat biraz hafif meşrepmiş... Gülmeği, eğlenmeği, gezmeyi, yürümeyi pek severmiş...

-Ben de asıl bunun için onu istedim ya...

-Aman Nezahetciğim... Sen kendi halinde sâkin, çalışkan bir ev kızısın...

-Evet ama ne zamana kadar bu hal devam edecek, yaşım yirmi beşi geçti, benim de başka tazeler gibi ihtiyaçlarım var. Yirmi beş senedir, Beykoz'daki o tekke gibi evde çile dolduruyorum... Kuş uçmaz kervan, geçmez... Aylar oluyor ki adamakıllı bir insan yüzü görmüyorum.. Senede üç defa bile İstanbul'a inemiyorum... Hele bir kere Lemi böyle

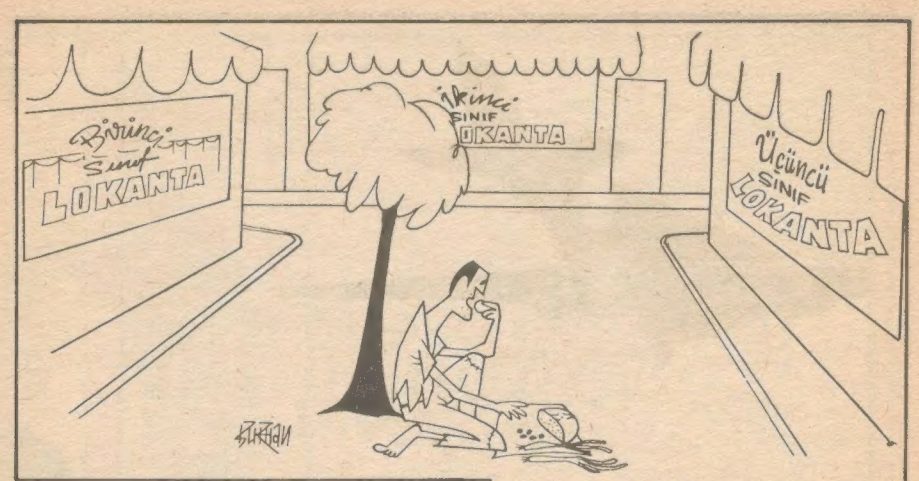

evleneyim, göreceksin ne şık, ne oynak, ne şen bir kadın olacağım. Beykoz'daki evi kiraya veririz... Koyunları, keçileri satarız. Artık Şişli'de mi olur, yoksa Adada mı... Kibar bir yerde bir ev tutarız... Gece gündüz evimizden misafir eksik olmaz. Çay ziyafetleri, konserler, tiyatrolar, sinemalar... Hasılı yirmi beş senelik mahrumiyetin acısını öyle bir çıkaracağım ki, sen de beğeneceksin... Böyle bir hayat için Lemi beyden iyi bir kocayı nereden bulurum?

-Peki ama ev işleri ne olacak?

-Evlendikten sonra da mı iş? Bundan sonra işe el sürenin eli kırılsın... Bir kere yemeklerimizi lokantadan getirteceğim... Zaten Lemi bey lokanta yemeğine alışıktır.

-Çocuklarınız olduğu vakit de bu program devam edecek mi?

-Çocuk mu? Allah esirgesin ... Komşumuzda çocuk olursa mutlaka evi değiştiririm. Kardeşimin çocukları ömrümü çürüttüler. Görüyorsun ya Besimeciğim, gayet ince hesaplar üzerine Lemi beye varıyorum Bana öylesi lâzım. Uzun müddet yatakta yatmış hastalar, gezip koşmak ihtiyacını nasıl duyarlarsa ben de bu sâkin hayattan kurtulmak ihtiyacını öyle duyuyorum!

*

BURDA MI?

Eczanede tartılan genç kız, elli altı kilo geldiğini görünce çok üzüldü. Şişman olmadığına inandırmak isteyen genç eczacı,

-Ama, dedi, giyiniksiniz.. En az iki kilo gelir üstünüzdekiler. Tartılmadan önce soyunmalısınız.

Boş bulunan genç kız sordu:

-Burda mı?

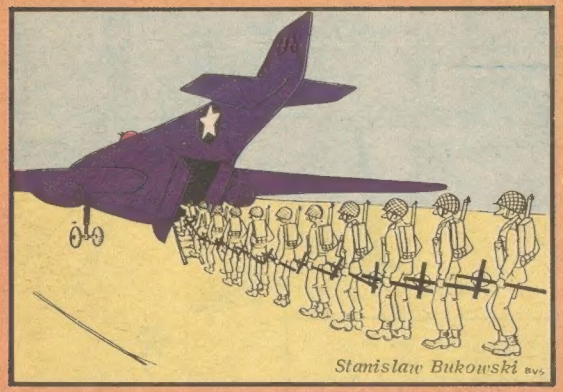

POLONYA KARİKATÜRLERİ

BU KARİKATÜRLER, AVRUPA'NIN EN İYİ MİZAH DERGİLERİNDEN BİRİ OLAN SZPİLKİ " TOPLUİĞNE" DERGİSİNDEN ALINMIŞTIR.

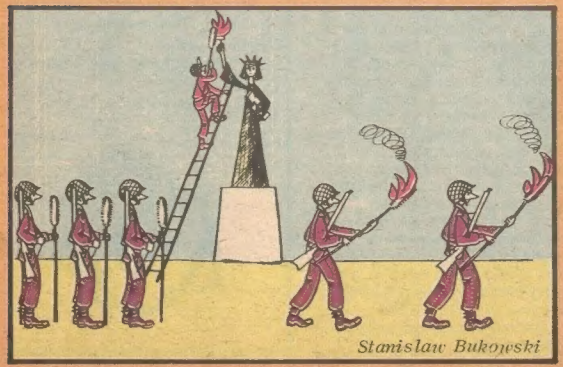

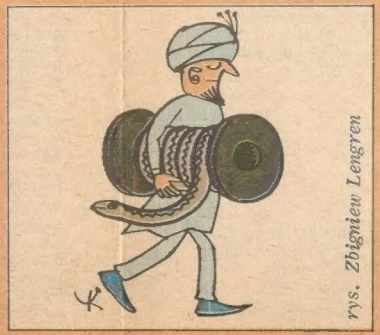

Namdar Rahmi Karatay «1896-1953»

Çarşambadır Çarşamba

taşlama

Ey oğul bu âlemde maksadın yaşamaksa,
Al sana hiç modası geçmiyen bir siyasa,
Bu sözü iyi belle, olsun sana bir yasa,
İşte her şey süt liman, her işimiz gül pembe,
Çarşambadır çarşamba, perşembedir perşembe!

Olsa da yılbaşımız her yılın son kânunu,
Değişir mi kolayca sosyetenin kanunu
Her gün âmirlerine söyliyeceksin şunu:
"Bugün dünden iyisin a sultanım merhaba!"
Perşembedir perşembe, çarşambadır çarşamba!.

Tuttuğumuz yol büyük bir medeniyet yolu,
Kılavuz mu istersin? İşte bilginler dolu,
Şahlanmış gidiyoruz, sanki dizginler dolu,
Atlıyoruz ok gibi yılda binbir mertebe,
Çarşambadır çarşamba, perşembedir perşembe!

Kendinden küçüklere sakın gösterme meyil,
Baş sallamayı öğren, büyük önünde eğil,
Sallanır şapkayla da, baş hep kavukla değil,
Eski kavuklar şapka, fıraklar eski aba,
Perşembedir perşembe, çarşambadır çarşamba!

Nabza göre şerbet ver, herkesi sal umuda,
Cennet köşkündeyiz, de olsak bile tamuda,
Şeftaliye benzet sen, benzese de armuda,
Bütün kötü görenler ya mürteci, ya kaba
Perşembedir perşembe, çarşambadır çarşamba!

Böyle bitek tarladan umudunu kim keser?
Çıkmaktadır ortaya her gün yeni bir eser,
Kar yağar, güneş açar, uğurlu yeller eser,
Geceler çift doğurur, şimdi gündüzler gebe,
Çarşambadır çarşamba, perşembedir, perşembe.

BASINA İLK SANSÜR

Basın tarihimizde ilk sansür mizah ve karikatürle eleştirmeyi önlemek için konulmuştur. 8 sayılı Ustura'da kimliğini belirttiğimiz Teodor Kasap Efendi'nin çıkardığı Diyojen adlı mizah gazetesine, Alf Bey ve Namık Kemal de yazıyorlardı... Abdülaziz'in padişahlığı döneminde, Diyojen mizah gazetesi 1873'de hükümetin şu bildirisiyle kapatıldı: "Kaide-i hükümetin cevaz göstermiyeceği bir yolda lisan etmeyi itiyad etmiş olduğundan..." Diyojen kapatıldı. Yani, hükümetin hoşuna gitmeyen yazıları sürekli olarak yayınlayan Diyojen kapatılmıştı.

Bu olaydan üç yıl sonra da (14 Ocak 1876 da Vakit Gazetesinde yayınlanan bir hükümet bildirisiyle) ilk basın sansürü konulmuş oldu. Bu sansürü, mizah yüzünden, mizaha dayanamayan hükümet koymuştu.

Bu sansür bildirisinde şöyle deniliyordu:

"Mizah gazetelerinin basıp yayınlamakta oldukları resimlerin bir kısmı hükümetin politikasına ve çoğu genel âdaba dokunur şeyler olduğundan... bundan sonra bu resimlerin, Basın-Yayın İdaresinden "Basıla" diye işaret edilmedikçe yayınlanmaları yasaktır."

Bu, mizaha konulan ilk sansürdü.

Abdülaziz'den sonra tahta geçen Beşinci Murat da aynı yoldan yürüdü. Hayal adlı mizah gazetesi, "Kişileri yerdiği" gerekçesiyle 4 Ağustos 1876'da kapatıldı ve yayınlanan bildiride politika gazetelerinin yalnız haber yayınlamasına izin verildi. Bundan üç gün önce gazetelerinin yayınlanmasına izin verilmeyeceği ilân edildi.

Böylece, basın tarihimizde sansür ve mizah yasaklamaları başlamış oldu.

BİR SİZDEN

■ BOYNUZ BOYNUZA

Karıları için yapılan dedikodular göklere yükselmiş iki erkek Adalara giden vapurda başbaşa konuşuyorlardı.

Fazıl Ahmet Aykaç, yanındakinin kulağına eğilip,

-Bak, dedi, seninkiler boynuz boynuza vermiş, dertleşiyorlar.

■ NEDEN KÜBİK?

Muhsin Ertuğrul, Şehir Tiyatroları Baş rejisörüyken, ziyaretine gelen Halit Fahri Ozansoy,

-Bu kübik koltuklarda da insan hiç rahat edemiyor, neden bunları aldınız? dedi.

Muhsin Ertuğrul,

-Ne yapayım, dedi, laklakçı misafirleri kaçırmanın başka çaresini bulamadım.

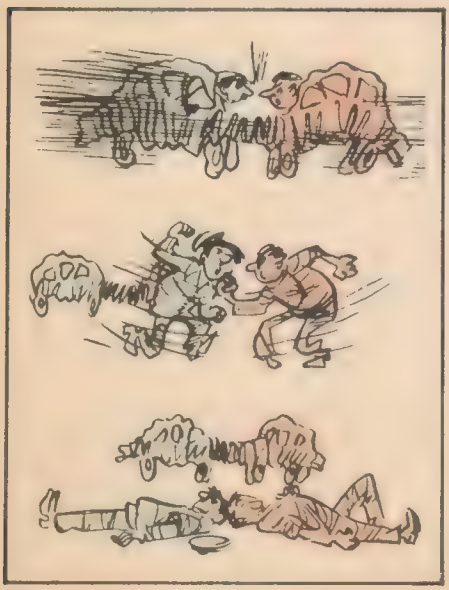

■ BAŞ AĞRISI

Resimden anlamayan biri, sergisine geldiği Şevket Dağ'a, resimlerden birini gösterip,

-Sanki bunu neden yaptınız, nedir bu? diye sormuş.

Şevket Dağ,

-O, demiş "Acı veren boşluk" tur.

Alayla gülen adam,

-Boşluk acı verir mi? deyince, Şevket Dağ,

-Hiç sizin başınız ağrımaz mı? demiş.

■ ÇOCUK OLASI GELİYOR

Son Halife Abdülmecit, Hazine Müdürü yaptığı Hafız İhsan Bey'le birlikte sarayı gezerken, salon duvarında asılı, tülle örtülü göğsü açılmış güzel bir kadın resmini gösterip,

-Nasıl? diye sormuş.

Hafız İhsan Bey, çıplak göğüslere bakıp iç geçirerek,

-Nasıl olsun efendim, demiş, insanın çocuk olacağı geliyor.

■ İNSAN MÜSVEDDESİ

Ünlü ressamlarımızdan Şevket Dağ, hızlı bir çalışması sırasında gelen hiç hoşlanmadığı bir misafir,

-Yahu yine neler çizip duruyorsun? diye sorunca Şevket Dağ,

-Eskiz...der.

-Ha?

-Taslak...yani senin anlayacağın, yapacağım resmin müsveddesi.

Şaşıran adam,

-Resmin de müsveddesi mi olurmuş! deyince Şevket Dağ,

-Kendine baksana...demiş, Allah bile insanları yaratırken, önce senin gibi insan müsveddesi yapmış!

• FIRÇA GETİRİN

İkinci Dünya Savaşı sırasında, gazetelerin savaş muhabirleri, General Pershing'e tanıtılacaktı. Muhabirlerden Braun, pisliği, pasaklılığı, savrukluğuyla tanınırdı. Tanışma töreninde de her zamanki gibi kılıksızdı yine.

General Pershing, üstü başı toz ve çamur içindeki muhabiri görür görmez, yaverine,

-Çabuk bir elbise fırçası getirin, dedikten sonra, muhabire döndü, büyük bir nezaketle,

-Vah vah, dedi, hangi çamura düştünüz böyle!

• HEPSİ SAHİCİ OLSUN

Birkaç ay önce ölen ünlü yönetmen Julien Duvivier, sinema dünyasında sertliği ve artist kaprislerine meydan vermemesiyle ün yapmıştı. Onun bu tutumuna karşı çıkmayı kafasına koyan bir kadın oyuncu, kendisine zehirlenerek ölen bir kadın rolü verilince,

-Tamam, dedi, bu rolü kabul ediyorum... Ama bir şartım var.

Duvivier, fena halde kızdı:

-Neymiş o şart?

-Takacağım mücevherler, sahici olsun...

-Hay hay... Ama o zaman içeceğin zehir de sahici olacaktır...

• BANKER GÖRÜŞÜYLE

İkinci Dünya Savaşının en sıkışık ve bunalımlı günlerinde Churchill, İngiltere Kralı, bir de her ihtimale karşı bütün mallarını karısının üstüne yapmış olan bir Amerikalı banker savaş durumunu konuşuyorlardı.

Kral,

-Durum hiç iyi değil, dedi, Japonya, Avustralya'ya saldırıyor, Rommel Süveyş'i almak üzere. Londra da her gün bombalanıyor. Ne yapsak acaba?

Banker,

-Majeste, dedi, henüz geç kalmış sayılmazsınız. Sizin yerinizde olsaydım, Kanada'yı hemen Kraliçe'nin üzerine devrederdim.

• HAZİNE BOŞALIR

İmam Ebû Yusuf'tan birisi, öğrenmek istediği bişeyi sorar. O da,

-Bilmiyorum... der.

Adam,

-Mademki bilmiyorsun, öyleyse ne diye devlet hazinesinden boşuna aylık alıyorsun? deyince, İmam Yusuf şu cevabı verdi:

-Ben, bildiklerim için para alıyorum. Bilmediklerim için alsaydım, hazinede para kalmazdı...

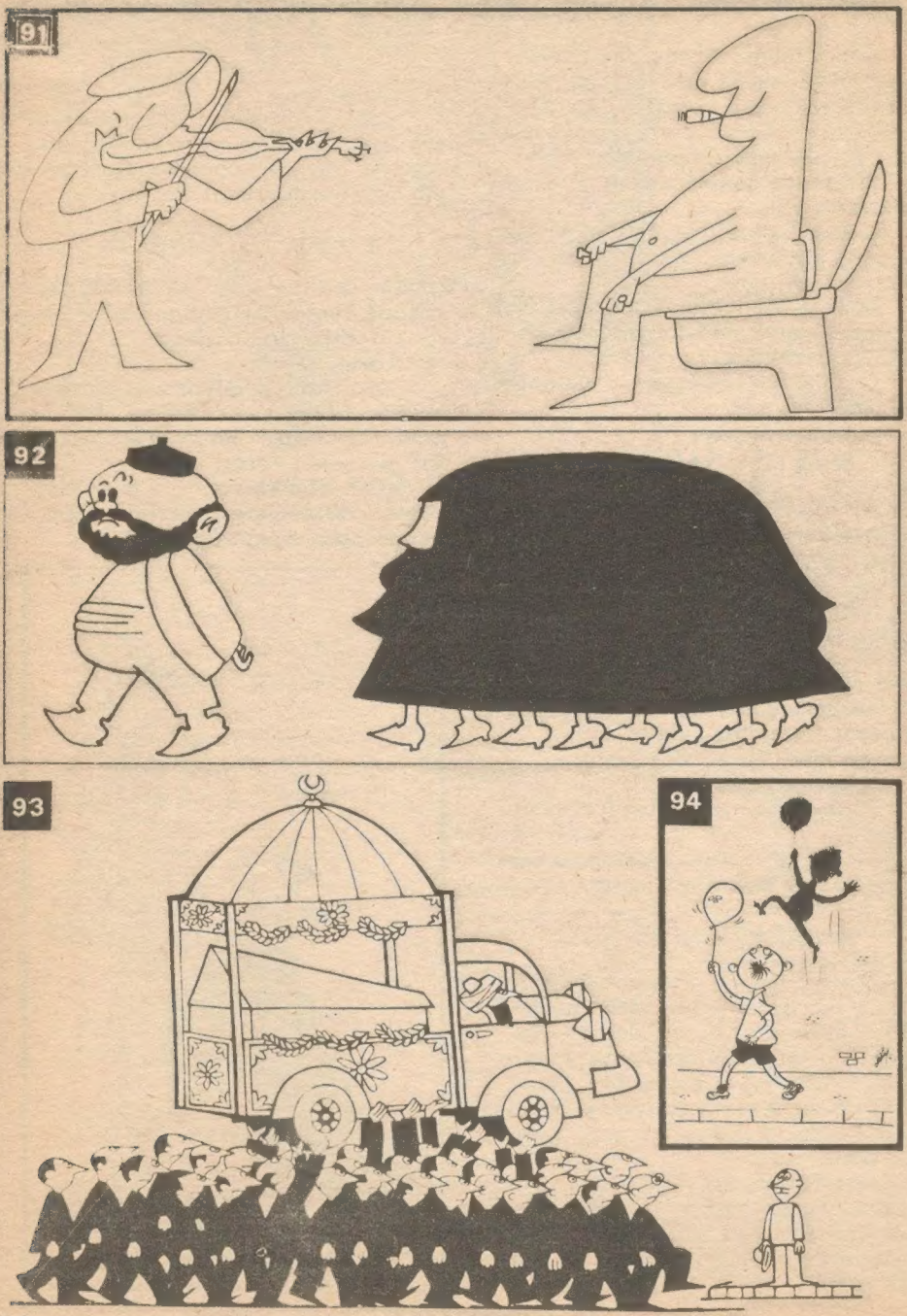
91
92
93
94

95

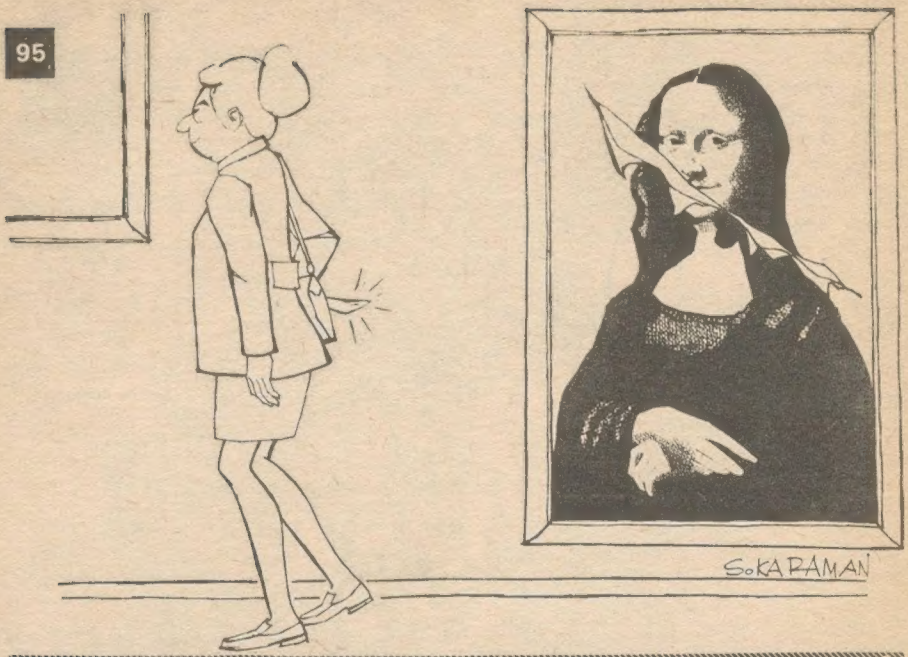

YARIŞMA KARİKATÜRLERİ

96

Ustura, açtığı karikatür yarışmasıyla Türk mizahına bir hizmette bulunmuştur. Yarışmaya gerçekten çok güzel ve usta işi karikatürler gelmiştir. Gelecek sayımızda yarışma karikatürlerinin yayınlanması sona erecektir. Bundan sonra okurlarımız en beğendikleri karikatürü bize bildirerek, Aziz Nesin'in kitaplarından seçtikleri birini parasız alacaklardır.